

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o „Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za izvancestovne pokretne strojeve”

(COM(2014) 581 završna verzija – 2014/0268 (COD))

(2015/C 251/06)

Samostalni izvjestitelj: Brendan BURNS

Dana 12. studenog 2014. i dana 19. veljače 2015. Europski parlament, odnosno Vijeće, sukladno članku 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, odlučili su savjetovati se s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom o

Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u pogledu ograničenja emisija i homologacije tipa za motore s unutarnjim izgaranjem za izvancestovne pokretne strojeve

COM(2014) 581 završna verzija – 2014/0268 (COD).

Stručna skupina za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju, zadužena za pripremu rada Odbora o toj temi, Mišljenje je usvojila dana 2. veljače 2015.

Europski gospodarski i socijalni odbor Mišljenje je usvojio na svom 505. plenarnom zasjedanju održanom 18. i 19. veljače 2015. (sjednica od 18. veljače 2015.), sa 164 glasa za, 1 protiv i 3 suzdržana.

1. Preporuke

1.1. S obzirom na to da je uvođenje opreme za ispitivanje i razvoj ispitnih postupaka za „vrijednosti emisija motora u radu” novi koncept za izvancestovne pokretne strojeve, EGSO preporuča da se provedu detaljni pilot-programi za sve vrste motora i strojeva kako bi se utvrdilo je li moguće postavljanje potrebnih instrumenata. U sklopu toga potrebno je također razmotriti trebaju li se motori koji se koriste u strojevima testirati na ispitnom stolu ako izravno mjerenje u stroju predstavlja preveliki izazov.

1.2. S obzirom na veliku zabrinutost za javno zdravlje zbog nanočestica koje nastaju postupkom izgaranja i na visoku razinu zaštite koja se može postići provedbom predloženog stupnja V. za emisije za motore izvancestovnih pokretnih strojeva te s obzirom na suglasnost mnogih dionika o prijedlogu Komisije, uključujući predstavnike industrije za proizvodnju motora i strojeva, EGSO preporuča da se Uredba brzo usvoji. Zahvaljujući intenzivnoj suradnji svih uključenih strana tijekom faze izrade (uključujući industriju i nevladine organizacije), prijedlog Komisije priznaje različite tehnologije raspoložive za kontrolu emisija ovisno o veličini motora i ciklusu izgaranja.

2. Osnovno načelo koncepta

2.1. Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) smatra da je smanjenje štetne emisije ugljičnog monoksida, dušikovih oksida, ugljikovodika i čestica iz motora namijenjenih za traktore za poljoprivredu i šumarstvo ključni korak prema postizanju ciljanih vrijednosti kvalitete zraka EU-a.

2.2. EGSO također vjeruje da se svaki zakonodavni prijedlog kojemu je cilj poboljšanje zdravlja ljudi i okoliša treba temeljiti na čvrstim tehničkim, gospodarskim i praktičnim prijedlozima.

3. Kontekst

3.1. Definicija izvancestovnih pokretnih strojeva uključuje velik broj različitih vrsta strojeva i motora s unutarnjim izgaranjem. Ti motori ugrađeni su u ručnim uređajima, strojevima na kotače i pružnim vozilima. Koriste se u građevinarstvu, poljoprivredi, rudarstvu, željezničkom prometu, unutarnjoj plovidbi i brojnim drugim industrijama. Ograničenja emisija za te motore trenutno su određena Direktivom 97/68/EZ. Nove granične vrijednosti emisija posljednji su puta definirane prilikom izmjene Direktive 2004. godine. Europska komisija smatra da one više ne odražavaju aktualno stanje tehnologije te da je stoga potrebno granične vrijednosti emisija izvancestovnih pokretnih strojeva uskladiti s graničnim vrijednostima emisija za cestovna vozila (npr. autobusa i kamiona).

3.2. Međutim, za prilagodbu cestovnih tehnologija izvancestovnim pokretnim motorima i strojevima bit će potreban značajan razvojni rad i sredstva. Zbog toga Europska komisija u svom Prijedlogu određuje ograničenja razreda Euro VI za slučajeve u kojima je tehnologija dovoljno razvijena, a za druge slučajeve predlaže primjenu graničnih vrijednosti EPA-e koje se već koriste u američkom zakonodavstvu, a koje je ostvarilo znatni napredak na ovom području.

3.3. Za razliku od propisa o emisijama na autocestama, u kojima postoji razlika između najmanjeg i najvećeg vozila, s posebnim propisom za motocikle te laka i teška vozila, zakonodavni prijedlozi koji se odnose na izvancestovne površine paušalni su i uključuju velik broj strojeva i opreme s motorom snage manje od 8 kW do otprilike 3 500 kW. Također uključuju i sve radne obujme motora u rasponu od djelića litre do više od 100 litara po cilindru.

3.4. Motori izvancestovnih pokretnih strojeva rade u različitim okolnostima od motora ugrađenih u cestovna vozila. Većina izvancestovnih pokretnih strojeva ne radi kao kamion kod kojega dolazi do odgođenog prijelaza iz stanja mirovanja do postizanja najveće snage. Izvancestovni pokretni strojevi većinom od početka koriste maksimalnu snagu, nakon čega slijedi kratko razdoblje mirovanja, onda maksimalna snaga i nakon toga prekid. Zatim se ciklus ponavlja. To su uobičajeni radni uvjeti većine izvancestovnih pokretnih strojeva. Za razliku od toga, kod cestovnih vozila su broj okretaja i snaga motora gotovo konstantno isti.

3.5. Sljedeća pitanja potrebno je razmotriti tijekom bilo kojeg procesa prilagodbe za motore izvancestovnih pokretnih strojeva:

- promjene u dizajnu u svrhu otpornosti na izvancestovne uvjete, uključujući dugoročnu izloženost agresivnijim okolinama, udarno utovarivanje i jake vibracije u usporedbi s cestovnim vozilima koja se koriste na ravnim cestama;
- rekonfiguracija oblika i veličine koja bi bila potrebna kako bi se ti motori prostorno uklapali u razne izvancestovne strojeve te zahtjev za smanjenjem ukupne veličine sustava naknadne obrade ispušnih plinova;
- veliki broj radnih ciklusa/ciklusa opterećenja u kojima sustavi naknadne obrade ispušnih plinova moraju raditi učinkovito, uključujući brze izmjene opterećenja;
- osiguravanje odgovarajuće toplinske i kemijske ravnoteže u ispušnom sustavu za učinkovito djelovanje sustava naknadne obrade ispušnih plinova, uključujući sustav za filtriranje čestica u raznovrsnim uvjetima;
- ponovna optimizacija motora i sustava naknadne obrade ispušnih plinova kako bi se osigurala prihvatljiva brzina reakcije i umanjila potrošnja goriva i reagensa.

4. Problemi

4.1. U svojim preporukama Komisija navodi da će se pratiti „vrijednosti emisija motora u radu” te da su „pilot-programi predloženi u cilju razvoja prikladnih ispitnih postupaka”. Važno je provjeriti mogućnost postavljanja prijenosnog sustava za mjerenje emisija na strojeve koje će proizvođači motora odabrati kao ogledne primjerke svojih proizvoda. U ovom zakonodavnom prijedlogu ne razmatra se trajna ugradnja na svim strojevima.

4.2. Vremenski raspored za uvođenje stupnja V. za emisije koji Komisija navodi u svom prijedlogu bit će ostvariv samo ako se zakonski prijedlozi usvoje na vrijeme. Ako dođe do značajnog kašnjenja u postupku odlučivanja, neće biti vremena za završetak razvoja proizvoda i za provođenje svih homologacija tipa.

Bruxelles, 18. veljače 2015.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Henri MALOSSE
